

وبینار: امر سیاسی و عواطف

فرنگیس بیات

پژوهشگر علوم سیاسی

از زمان ارسطو، ارتباط میان رفتار سیاسی و عواطف انسانی مورد توجه بوده است. او به بلاغت که نوعی تاثیرگذاری عاطفی در خطاب بود توجه ویژه‌ای نشان داد. هیوم، ماکیاولی و البته متفکران پست مدرن نیز با تاکیدات متفاوتی به این ارتباط نزدیک شده‌اند. با اینحال ارتباط میان رفتار سیاسی و عواطف انسانی، معمولاً در حاشیه سیاست‌پژوهی بوده است. سیاست در بیشتر مواقع به عنوان تصمیم یا رویه‌ای عقلانی و تنها مبتنی بر خرد محاسباتی فهم می‌شود. در این ارائه خواهیم گفت همواره چنین نیست. بخش و سهم مهمی از سیاست‌ها چه در وجه ایجابی یا واکنشی چه در سطوح تصمیم‌گیری، بسیج سیاسی، رفتار سیاسی گروهی [آنلاین یا آفلاین]، لحظات سیاسی مهمی مثل جنگ، مناقشات، پسامناقشه، انتخابات، تظاهرات و.. تحت تاثیر عواطف و احساسات هستند. این دو را از هم تفکیک خواهیم کرد.

در بازشناسی انواع حکومتها بویژه در قرن بیستم به عنصر عاطفه متوسل شده‌ایم. مثلاً حکومت‌های توتالیتر را حکومت‌های وحشت یا دوره‌های سرکوب سیاسی را عصر ناامیدی و بی‌تفاوتی بازشناسانده‌ایم. همواره با وام گرفتن از توصیف عواطف انسانی پدیده‌های سیاسی را فهم کرده‌ایم. جنگ‌ها و مناقشات خونبار همواره برای ما با ریشه‌یابی نفرت و بروز خشم قابل فهم‌تر بوده‌اند. مبارزات سیاسی و امکان‌های دگرگونی همواره با امید آمیخته شده‌اند. شکست یا سرکوب سیاسی-اجتماعی وضعیت روانی را

شکننده و شهروندان را متاثر کرده است. سیاست‌ها به بروز عواطفی خاص و عواطفی خاص به بروز سیاست‌هایی منتهی شده یا می‌شوند؛ اثرات آئینه‌وار متقابل به پیچیدگی‌های بیشتری هم دامن زده‌اند. فضای آنلاین و رسانه‌های اجتماعی هم باید در میان عوامل موثر سرعت‌بخشی مورد توجه قرار بگیرد. چرا که برهم کنش‌ها را چند برابر کرده است. بعد از بهار عربی، یکی از مهمترین رویکردهایی که به وضعیت «تسری‌وار» این انقلاب‌ها نزدیک طرح شد، رویکرد فهم عواطف متاثر از شرایط سیاسی بوده است. یکی از بحث‌انگیزترین این تحلیل‌ها بحث فرهنگ عاطفی چهار وجهی دومینیک مویزی سیاست‌شناس فرانسوی در تقسیم بندی ژئوپلیتیک جهان به چهارگانه نفرت، امید، خشم، ترس است. تجربه بهار عربی به استفاده گسترده از رسانه‌های آنلاین و تکرر و انباشت عواطف سیاسی به نوعی «همزمانی عاطفی» منجر شد. بنابراین چیزی بیش از افکار عمومی یا نظریات درون گروهی در حال پیوند خوردن با امر سیاسی است. این ارائه سعی می‌کند پویای موجود و برقرار میان امر سیاسی و عاطفی را بیشتر روشن کند. به مثالهای موردی برای مناقشات عاطفه محور اشاره خواهد شد.

References

Hoggett, P., & Thompson, S. (2012). Introduction. In P. Hoggett & S. Thompson (Eds.). *Politics and the Emotions: The affective turn in contemporary political studies* (pp. 1-20). New York: Continuum. Retrieved March 22, 2022

Ronald Grigor Suny (2004) Why We Hate You: The Passions of National Identity and Ethnic Violence. Berkeley Program in Soviet and Post-Soviet Studies Working Paper Series

Sreca Perunovic (2016) Animosities in Yugoslavia before its demise: Revelations of an opinion poll survey, *Ethnicities*, Vol. 16, No. 6 (December 2016), pp. 819-841

Vidal C., (1991) *Sociologie des passions. Rwanda- Cote d'Ivoire*, Paris, Karthala. THE HANDBOOK OF CONFLICT RESOLUTION: THEORY AND PRACTICE, chapter 12. Emotion and Conflict: Why It Is Important to Understand How Emotions Affect Conflict and How Conflict Affects Emotions

****

از مجموعه وبینارهای ماهانه آزادی اندیشه در همکاری با ایران آکادمیا

زمان: یکشنبه ۱۰ آوریل برابر با ۲۱ فروردین

ساعت ۷ شب اروپای مرکزی برابر با ۹:۳۰ شب ایران

پخش زنده با امکان پرسش و پاسخ

همزمان در یوتیوب، فیس بوک، اینستاگرام، توئیتر

@iranacademia

<https://www.youtube.com/IranAcademia>

<https://www.facebook.com/IranAcademia>

<https://twitter.com/IranAcademia>

<https://www.instagram.com/IranAcademia>